

TIJANA POPOVIĆ MLAĐENOVIC INTERTEKSTUALNA VEZA IZMEĐU MUZIKE I DRUGIH UMETNOSTI	
Tip nastavne aktivnosti	Letnji kurs
	<p>Kurs je namenjen studentima master i doktorskih akademskih studija.</p> <p>Cilj kursa jeste da pruži elaboraciju intertekstualne veze između muzike i drugih umetnosti (književnosti, likovnih umetnosti, arhitekture, filma, pozorišta, igre i novih medija). Teoretičari intertekstualnosti suštinski opisovaju ideju o tekstu kao autonomnom i semantički centralizovanom entitetu, predočavajući da je svaki tekst oblik ponavljanja, apsorpcije i transformacije drugih tekstova ili, drugim rečima, čvor unutar sinhronijsko-dijahronijske mreže diskursa, koji se međusobno podstiču, prepliću, sukobljavaju i ujedinjuju, ali i neutrališu jedni druge. Bez obzira na vrstu teksta ili žanra, intertekstualnost generalno implicira učešće teksta u diskurzivnom prostoru kulture i ukazuje na to da je svaka umetnička disciplina autoreferencijalni sistem i da proističe iz različitih interumetničkih centara kulture. Posledično, tekst je delo koje usvaja, ponavlja i apsorbuje, dok je intertekst delo koje je usvojeno, ponovljeno i apsorbovano. Intertekstualne asocijacije često prevazilaze nameru i strategije (decentriranog integralnog) autora-subjekta i donose nešto što se zove <i>intentio intertextualitatis</i>, što ukazuje na težnju "čitaoca"/interpretatora da poveže određene tekstualne podatke sa sopstvenim specifičnim znanjem, sa ličnom "tekstualnom enciklopedijom". Sa postmodernom umetnošću, koja je intertekstualna u smislu intencije i programa, <i>intentio intertextualitatis</i> prestaje da bude iskušivo stvar "čitanja" i interpretiranja i takođe postaje stvar probuđenog umetničkog stava i stvaranja umetničkog dela. Polazeći od ove teorijske perspektive, letnji kurs uzima u razmatranje tri intertekstulana i multi/intermedijalno specifična, stilski i istorijski različita i međusobno udaljena dela kao primere za istraživanje značenja višestrukih identiteta, koji su predstavljeni intertekstom ovih ostvarenja, kao i načinima na koji su specifične vizije stvorene za slušaoca/posmatrača.</p>
Opis kursa	<p>Struktura kursa:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teorijska perspektiva intertekstualnih ukrštanja muzike sa drugim umetnostima; • Intertekstualna ukrštanja – <i>Prelid za popodne jednog fauna</i> Kloda Debida, studija slučaja; • Intertekstualna ukrštanja – <i>Ariadna na Naksosu</i> Riharda Štrausa, studija slučaja; • Intertekstualna ukrštanja – <i>Viola tango rok koncert</i> Bendžamina Jusupova, studija slučaja. <p>Bibliografija (izbor):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aarseth, Espen J. <i>Cybertext: perspectives on ergodic literature</i>. Baltimore: The Johns Hopkins University Press, 1997. • Agamben, Giorgio. <i>Potentialities: Collected Essays in Philosophy</i>. Ed. and transl. by Daniel Heller-Roazen. Stanford: Stanford University Press, 1999. • Ammon, Frieder von. „Opera on Opera (on Opera). Self-Referential Negotiations of a Difficult Genre“, in: <i>Self-Reference in Literature and Music</i>. Eds. Walter Bernhart and Werner Wolf. Amsterdam, New York: Rodopi, 2010: 65–85.

- Austin, William W. (ed.), Debussy, *Prelude to „The Afternoon of a Faun“* (A Norton Critical Score), New York, W. W. Norton & Company, INC., 1970.
- Barthes, Roland. „La mort de l'auteur“, *Manteia* no. 5, 4e trimestre (1968): 12–17.
- Barthes, Roland. „Texte (Théorie du)“, in: *Encyclopédia Universalis* vol. XV (1973): 1013–1017.
- Birkenhauer, Theresia. „Theatrical Transformation, Media Superimposition and Scenic Reflection: Pictorial Qualities of Modern Theatre and the Hofmannsthal/Strauss Opera, *Ariadne auf Naxos*“, in: *The Play within the Play. The Performance of Meta-Theatre and Self-Reflection*. Eds. Gerhard Fischer и Bernhard Greiner. Amsterdam, New York: Rodopi, 2007: 347–357.
- Berman, Laurence D., *Prelude to the Afternoon of a Faun* and *Jeux*: Debussy's Summer Rites, *19th Century Music*, 1980, 3 (3), 225–238.
- Božić, Jadranka. „Ostvarenje Jastva/Sopstva i nesvodljivosti Drugog: etički bezdan susreta s Drugim“, *Етнолошко-антрополошке свеске* 15, (н.с.) 4 (2010): 77–92.
- Cicora, Mary A. *Wagner's Ring and German Drama. Comparative Studies in Mythology and History in Drama*. Westport, Connecticut & London: Greenwood Press, 1999.
- Culler, Jonathan. „Presupposition and Intertextuality“, *Modern Language Notes* 91, 6 (1976): 1380–1396.
- Culler, Jonathan. *The Pursuit of Signs: Semiotics, Literature, Deconstruction*. Ithaca and New York: Cornell University Press, 1981.
- Cumminis, Linda, *Debussy and the Fragment*, Amsterdam, New York, Rodopi, 2006.
- Danto, Arthur C. *After the End of Art: Contemporary Art and the Pale of History*. Princeton: Princeton University Press, 1997.
- Eco, Umberto. *On Literature*. Orlando: Harcourt, 2005.
- Forsyth, Karen. *Ariadne auf Naxos by Hugo von Hofmannsthal and Richard Strauss*. Oxford: Oxford University Press, 1982.
- Foster, Hal. „(Post)Modern Polemics.“ U: *Recodings. Art, Spectacle, Cultural Politics*. New York: The New Press, 1999.
- Foucault, Michel. *The Archaeology of Knowledge*. London: Tavistock, 1974.
- Frisch, Walter. *German Modernism: Music and the Arts*. Berkeley, Los Angeles, London: University of California Press, 2005.
- Graw, Isabelle. “Dedication Replacing Appropriation: Fascination, Subversion and Dispossession in Appropriation Art“, in: *Louise Lawler and Others*. Уредили George Baker, Jack Bankowsky и остали. Ostfildern-Ruit: Hatje Cantz Publishers, 2004: 45–67.
- Green, David B. *Listening to Strauss Operas. The Audience's Multiple Standpoints*. New York: Gordon and Breach, 1991: 119–184 (Chapter 4: „*Ariadne auf Naxos*“).
- Jarocinski, Stefan, *Debussy, impressionnisme et symbolisme*, Paris, Éditions du Seuil, 1970.
- Juvan, Marko. *History and Poetics of Intertextuality*. West Lafayette, Indiana: Purdue University Press, 2008.
- Kluckhohn, Clyde, Henry A. Murray. *Personality in nature, society, and culture*. New York: Knopf, 1953.
- Könneker, Barbara. „Die Funktion des Vorspiels in Homannsthals *Ariadne auf Naxos*.“ *Germanisch-Romanische Monatsschrift* 53 / NF 22 / 2 (1972): 124–141.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kristeva, Julia. <i>Sčmériotikč – Recherches pour une sémanalyse</i>. Paris: Éditions du Seuil, 1969. • Kristeva, Julia. <i>La révolution du langage poétique</i>. Paris: Éditions du Seuil, 1974. • Kristeva, Julia. <i>The Kristeva Reader</i>. Ed. Toril Moi. New York: Columbia University Press, 1986. • Latham, Edward D. & Meglin, Joellen, Motivic Design and Physical Gesture in <i>L'après-midi d'un faune</i>, in: R. Parncutt, A. Kessler & F. Zimmer (eds.), <i>Proceedings of the Conference on Interdisciplinary Musicology (CIMO4)</i>, Graz, 15–18 April, 2004. • McCombie, Elizabeth, <i>Mallarmé and Debussy. Unheard Music, Unseen Text</i>, Oxford, Oxford University Press, 2003. • Popović Mladjenović, Tijana. „Music has a vision – Listening to others and oneself through it“, in: <i>Identities: The World of Music in Relation to Itself</i>. Eds. Tilman Seebass, Mirjana Veselinović-Hofman & Tijana Popović Mladjenović. Belgrade: Faculty of Music, 2012: 35–48. • Popović Mladjenović, Tijana. „Ariadne’s Thread of Hofmannsthal’s and Strauss’s Opera in the Opera, or the Labyrinth of the Crossroads of European Cultural History“, in: <i>Crossroads / Greece as an intercultural pole of musical thought and creativity</i>. Eds. Evi Nika-Sampson, Giorgos Sakallieros, Maria Alexandru, Giorgos Kitsios & Emmanouil Giannopoulos. Thessaloniki: Aristotle University of Thessaloniki, International Musicological Society & Regional Association for the Study of Music of the Balkans, 2013: 681–698. • Popović Mladjenović, Tijana, A Fragment on the Emotion, “Mathesis” and Time Dimension of the <i>Purely Musical</i>. Marginalia with <i>Prelude to the Afternoon of a Faun</i> by Claude Debussy, u: Leon Stefanija & Katarina Bogunović Hočević (Eds.), Rationalism of a Magic Tinge: Music as a Form of Abstract Perception, <i>Musicological Annual</i>, vol. XLIII/2, Ljubljana, 2007, 305–332. • Simons, Jan. <i>Interface en Cyberspace</i>. Amsterdam: Amsterdam University Press, 2002. • Soucek, Brian. „Giovanni auf Naxos“, in: <i>The Don Giovanni Moment. Essays on the Legacy of an Opera</i>. Eds. Lydia Goehr and Daniel Herwitz. New York: Columbia University Press, 2006: 193–210. • Sretenović, Dejan S. <i>Od redimejda do digitalne kopije. Aproprijacija kao stvaralačka procedura u umetnosti 20. veka</i>. Beograd: Filozofski fakultet Univerziteta u Beogradu, 2012. • Trezise, Simon (ed.), <i>Cambridge Companion to Debussy</i>, Cambridge, Cambridge University Press, 2003. • Valdenfels, Bernhard. „Stranost, gostoprимство i neprijateljstvo.“ <i>Treći program Radio Beograda</i> 133/134 (2007): 90–102. • Welchman, John C. „Introduction. Global Nets: Appropriation and Postmodernity.“ <i>Art After Appropriation. Essays on Art in the 1990s</i>. London: Routledge, 2001; Amsterdam: G+B Arts International, Routledge, 2003: 1–64.
Uticaj	<p>Po uspešnom okončanju ovog modula studenti će biti sposobljeni da:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) pokažu napredno činjenično znanje o intertekstualnoj vezi između muzike i drugih umetnosti, kao i o umetničkim, teorijskim, istorijskim i kulturnim diskursima vezanim za modernu i (post)modernu evropsku umetnost; 2) razmišljaju kritički o intertekstualnim i multi/intermedijalno specifičnim, stilski i istorijski različitim i međusobno udaljenim delima i da istraže smisao i značenje višestrukih identiteta umetničkih dela;

	3) pokažu sposobnost analiziranja i interpretiranja specifičnih tema, koncepata i ideja iz disciplina evropskih studija (istorija, humanističke nauke).			
Broj časova	1. akad. godina: 12	2. akad. godina: 12	3. akad. godina: 12	Ukupno za 3 godine: 36
Broj studenata	50	50	50	150
Studijski programi	Muzikologija, Muzičko izvođaštvo; Doktorske akademske studije etnomuzikologije, muzičke teorije i muzičke pedagogije – opciono			
Godina/nivo sudjela	Master akademske (2. ciklus)		Doktorske akademske	
Status kursa	Obavezan		Novi	